

Dette er bogen mange undervisere har efterspurgt

Bogen indskrives sig i en aktuell og vigtig debat vedr. inklusion og integration af børn og unge med autismespektrumforstyrrelse i den almene undervisning. Hermed kommer bogen til at fungere som nødvendig faglig opfølgning på den nye folkeskolelov, som har medført et øget behov for viden blandt fagprofessionelle om børn og unge med autismespektrumforstyrrelse.

Bogens erklærede mål er dels at give studerende og undervisere en grundlæggende viden om autismespektrumforstyrrelse i et lettilgængeligt sprog, dels at præsentere nogle konkrete redskaber til at udføre det som i bogen identificeres med autismevenlig undervisning.

I bogen præciseres det, at den primært omhandler elever med autisme, der vil kunne indgå i undervisningssammenhænge med andre elever, og dermed ikke om børn med svær mental retardering eller voldsomt udadreagerende adfærd.

Bogen formidler ret kompleks viden om autisme på en klar og forståelig måde og omhandler endvidere, hvordan undervisningen kan tilrettelægges, så der skabes bedre betingelser for børn og unge, som har autisme. Derfor vurderes bogen som et aktivt bidrag i undervisningen på uddannelsesinstitutioner, der underviser kommende lærere og pædagoger, som skal undervise, forstå og handle i forhold til elever med autisme i såvel almentilbud som specialtilbud inden for børn- og ungeområdet.

Der benyttes bogen igennem nyere litteratur og helt opdateret viden inden for feltet. Bogen er skrevet i et godt formidlende sprog med illustrerende cases samt faktabokse, der opsummerer pointer på bedste vis. Der er ligeledes sammenfattet et 'tips og tricks' afsnit, som viser forfatterens gode kendskab til området, og som helt konkret angiver en række redskaber, der kan være nyttige i undervisningen. Nogle kapitler inddeles endvidere i aldersspecifikke perioder og problematikker, hvilket er både illustrativt og nyttigt.

Det mærkes igennem hele bogen, at Charlotte Ryhl har stor viden og erfaring inden for området. I beskrivelserne af børn og unge med autisme fastholdes en ressourceorienteret tilgang, og bogen er centreret omkring, hvordan man som underviser kan skabe motivation og udvikle talent hos eleverne. De afsnit, der omhandler undervisernes arbejde med eleverne, afspejler en respektfuld og indsigtfuld forståelse for, hvilke dilemmaer man som undervisere kan opleve i sine bestræbelser for at inkludere elever med autisme.

Bogen er delt i 3 overordnede dele

Del 1 omhandler viden om autisme. I de 3 indledende kapitler redegøres der for grundlæggende og faktuel viden om autismespektrumforstyrrelse, som forudsætning for at kunne handle hensigtsmæssigt i undervisningen. Der redegøres for diagnosekriterier, adfærdstræk, samt centrale kerneområder. Kapitel 4 giver indsigt i de psykologiske teorier, der kan forklare adfærden hos elever med autisme. I kapitel 5 beskrives det, hvordan børn og unge med autisme adskiller sig fra børn og unge uden autisme. Kapitlet er delt op, således at der først identificeres udviklingsområder, som er særlige for børn med autisme, for dernæst at redegøre for hyppig adfærd hos seks til 12 årige og 13-20 årige. Herudover redegøres der for udfordringer hos eleven i indskoling, mellemtrin og udskoling.

Del 2 omhandler relationen mellem underviser og eleven med autisme. Herudover kapitler om forældresamarbejdet og underviserens forberedelse; herunder forebyggelse og elevaktivitet i undervisningen.

Del 3 indeholder en diskussion af børnesyn, inklusion, samt redegørelse for evidensbaseret undersøgelser af, hvad der virker i undervisning. Der er i kapitlet om inklusion en vigtig og afgørende distinktion mellem begreberne integration og inklusion i undervisning af børn med autismspektrumforstyrrelse.

Hvis læseren ønsker at fordybe sig yderligere i forståelsen af autismspektrumforstyrrelser, kan det anbefales at følge op med Charlotte Ryhls første bog: Autismspektrumforstyrrelser – Et psykologisk overblik (2012), som henvender sig til flere faggrupper, og som både er en grundig grundbog, men også omhandler kompleksiteten i udviklingsforstyrrelsen samt de komorbide tilstande, der hyppigt optræder sammen med autismspektrumforstyrrelse.

Samlet set vurderes at bogen om autismevenlig undervisning vil kunne bidrage med væsentlig viden i uddannelsen og efteruddannelse af fagprofessionelle, som retteligt har efterspurgt viden om autisme set i relation til undervisning og inklusion, og derigennem betyde en stor forskel i hverdagen for både elever med og uden autisme.

Af Birgit Irene Puch Jørgensen, cand.psych.aut., ekstern lektor ved Institut for Psykologi ved Københavns Universitet, Psykolog i Børneringen, og Psykolog i Specialrådgivningen på Synscenter Refsnæs. Tidligere ansat som psykolog ved Autisme Center Vestsjælland.

